

“Bu seyahat-i cüz’iyede bir seyr-i umumî, bir urûc-u küllî var ki, ta Sidretü’l-Müntehâya, ta Kab-ı Kavseyne kadar merâtib-i küllîye-i esmâiyede...” Esmâ-i ilâhîyeyinin küllî mertebeleri ne mânâya gelmektedir?

Esmâ-i İlâhîyenin fertlerdeki tecellisi cüz’î, nevilerdeki tecellisi ise küllîdir. Yirmi Dördüncü Söz’de geçen şu ifadeler bu hakikati izah etmektedir:

“ ... **Hâlık-ı Zülcelâl** her şeye yakın olduğu halde, yetmiş bine yakın nurânî perdeleri vardır. Meselâ, sana tecellî eden Hâlık isminin mahlûkiyetindeki cüzî mertebesinden tut, ta bütün kâinatın Hâlıkı olan mertebe-i kübrâ ve ünvan-ı âzama kadar ne kadar perdeler bulunduğunu kıyas edebilirsin. Demek bütün kâinatı arkada bırakmak şartıyla, mahlûkiyetin kapısından Hâlık isminin müntehâsına yetişirsin, daire-i sıfâta yanaşırın.”(1)

İşte mi’rac mucizesiyle Allah Resûlü (asm.) her bir ismin küllî tecellilerine şahit olmuş, her bir müşahedesini sonunda küllî inkişafına mazhar olmuştur.

Üstad'ın da işaret ettiği gibi, esmâdaki küllî tecellileri seyr ede ede yetmiş bin perde geçilerek “bütün kâinatı arkada bırakmak”la “mahlûkiyetin kapısından Hâlık isminin müntehâsına yetiş”iliyor ve “daire-i sıfâta yanaş”ılıyor. Bundan sonraki safha ise zât-ı İlâhîyi rü’yet makamına çıkmaktır.

(1) bk. [Sözler, Yirmi Dördüncü Söz, Birinci Dal.](#)